

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (8 5) 273 5501 / 262 4821, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751, PVM mokesčio kodas LT100001016116

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-04-17 Nr. 12-01-613

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL KREIPIMOSI Į RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ SU PRAŠYMU SUTEIKTI ĮGALIOJIMUS V. UMBRASUI“

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl kreipimosi į Respublikos Prezidentą su prašymu suteikti įgaliojimus V. Umbrasui“ ir Lietuvos Respublikos Prezidento dekreto „Dėl įgaliojimų suteikimo Vytautui Umbrasui“ projektus (toliau – teisės aktų projektai). Kartu teikiamas Estijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Baltijos oro erdvės stebėjimo ir kontrolės sistemos organizavimo projektas (toliau – Susitarimo projektas).

Teikiamų teisės aktų projektų tikslas – suteikti krašto apsaugos viceministrui Vytautui Umbrasui įgaliojimus derėtis ir parafuoti Susitarimo projektą. Susitarimas priskirtinas ratifikuotinų tarptautinių sutarčių kategorijai, todėl įgaliojimus atlikti veiksmus, susijusius su jo sudarymu, suteikia Respublikos Prezidentas Vyriausybės teikimu. Teisės aktų projektai parengti ir teikiami remiantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 2 punktu, 138 straipsnio pirmosios dalies 2 punktu ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 3 straipsniu, 6 straipsnio 1 dalimi.

Susitarimo projekto tikslas – apibrėžti Estijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės bendradarbiavimo Baltijos oro erdvės stebėjimo tinklo ir kontrolės sistemos organizavimo ir valdymo srityje pagrindus.

2007 m. kovo 2 d. buvo sudarytas Estijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės susitarimas dėl Baltijos oro erdvės stebėjimo ir kontrolės sistemos plėtojimo (toliau – Susitarimas) bei Estijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės protokolas dėl bendro valdymo ir pranešimų centro Karmėlavoje ir jo personalo statuso, kurie buvo ratifikuoti Lietuvos Respublikos 2007 m. liepos 4 d. įstatymu Nr. X-1257 „Dėl Estijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Baltijos oro erdvės stebėjimo ir kontrolės sistemos plėtojimo ir Estijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės protokolo dėl bendro valdymo ir pranešimų centro Karmėlavoje ir jo personalo statuso ratifikavimo“. Remiantis šiais dokumentais, buvo įsteigta Baltijos oro erdvės stebėjimo ir kontrolės sistema (toliau – BALTNET), kuri tapo NATO oro erdvės gynybos sistemos sudedamąja dalimi. BALTNET tikslas – prisidėti prie Estijos Respublikos, Latvijos Respublikos ir Lietuvos Respublikos nacionalinės oro erdvės suverenumo

užtikrinimo nuolat naudojantis šalių oro erdvės vadovavimo ir valdymo sistemomis ir taip prisidedant prie NATO oro erdvės vientisumo išsaugojimo.

Šiuo metu BALTNET susideda iš Bendrojo valdymo ir pranešimų centro Karmėlavoje (angl. *Combined Control and Reporting Centre*, toliau – Karmėlavos CRC), valdymo ir pranešimų postų (angl. *Control and Reporting Post*, toliau – CRP) ir radarų postų (angl. *Radar Post*, toliau – RP) Estijos Respublikoje, Latvijos Respublikoje ir Lietuvos Respublikoje, radarų, radijo ryšio įrangos ir duomenų perdavimo linijų. Visi BALTNET sudarantys vienetai susieti tarpusavyje, o BALTNET yra prijungtas prie kitų NATO Oro erdvės stebėjimo ir kontrolės sistemos (angl. *Air Surveillance and Control System*, toliau – ASACS) vienetų. Karmėlavos CRC yra BALTNET taktinis regiono oro erdvės vadovavimo ir valdymo vienetas, kuris stebi oro erdvę, atlieka ginklų valdymą. CRP dalyvauja kasdienėje veikloje, rengdami ir platindami atpažintą oro paveikslą (angl. *Recognized Air Picture*, toliau – RAP) pagal nustatytą atsakomybės sritį, teikdami papildomą informaciją / duomenis kaimyniniams ASACS vienetams ir veikdami kaip atsarginiai BALTNET vienetai.

Besikeičianti saugumo situacija regione, padažnėję oro erdvės pažeidimai paskatino NATO valstybes persvarstyti oro erdvės gynybą ir pritaikyti ją pagal besikeičiančius iššūkius. Dar 2012 m. kovo 23 d. Šiaurės Atlanto taryba (angl. *North Atlantic Council* (NAC)) patvirtino Oro erdvės vadovavimo ir valdymo sistemos (angl. *Air Command and Control System*, toliau – ACCS) pajėgumų paketo plėtros antrąjį priedą, kurio tikslas – išplėsti ACCS diegimą papildomai 10 NATO šalių, įstojusių į NATO 2004–2009 m. (tarp jų ir Estijos Respublikoje, Latvijos Respublikoje ir Lietuvos Respublikoje). Atitinkamai ši plėtra daro įtaką ir šiuo metu veikiančioms nacionalinėms bei regioninėms oro erdvės stebėjimo ir kontrolės sistemoms, tarp jų ir BALTNET. Įgyvendinus šį plėtros projektą ACCS sudarys sąlygas NATO ir jos šalims narėms sukurti RAP ir valdyti visų rūšių oro operacijas ir NATO šalių teritorijoje, ir dislokovus pajėgas už NATO šalių teritorijų ribų.

Įgyvendinant ministrų komiteto (Estijos Respublikos gynybos ministro, Latvijos Respublikos gynybos ministro ir Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro) 2018 m. gegužės 24 d. bendrojo komunikato sprendimus, numatančius, kad naujos struktūros BALTNET pradiniai operaciniai pajėgumai turi būti pasiekti jau 2020 m. sausio 1 d., ir siekiant sudaryti teisinės sąlygas oro erdvės vadovavimo ir valdymo sistemos pokyčiams, buvo parengtas ir teikiamas derinti Susitarimo projektas, kuris numato, kad naujoji BALTNET struktūra, būdama NATO Integruotos oro erdvės ir priešraketinės gynybos sistemos (angl. *NATO Integrated Air and Missile Defence System*) sudedamoji dalis, bus sudaryta iš trijų atskirų nacionalinių CRC, veikiančių Estijos Respublikoje, Latvijos Respublikoje ir Lietuvos Respublikoje, RP, radarų, radijo ryšio įrangos ir duomenų perdavimo linijų. Teikiamame derinti Susitarimo projekte numatyta, kad visi trys nacionaliniai CRC atliks oro stebėjimą virš savo teritorijų bei prieigose ir dalysis tarpusavyje RAP, radarų duomenimis, skrydžio planų informacija, radijo ryšio sistemų pajėgumais. Siekiant BALTNET struktūrinius pokyčius suderinti su šiuo metu vykdomos NATO oro policijos misijos poreikių užtikrinimu, buvo nuspręsta, kad vienas iš nacionalinių CRC rotacijos principu vykdytų orlaivių valdymą.

Susitarimo projektas bus įgyvendintas iš Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai skirtų asignavimų. Jam ir teisės aktų projektams įgyvendinti nereikės priimti naujų ar keisti galiojančių teisės aktų.

Susitarimo projekto sudarymo tikslingumui Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija pritarė 2019 m. sausio 29 d. Susitarimo projektas be pastabų suderintas su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija ir Europos teisės departamentu prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos. Susitarimo projektas patikslintas

pagal Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos pateiktas pastabas. Neatsižvelgta į Teisingumo ministerijos pastabą „Siekiant išvengti galimo ketinamo pasirašyti Susitarimo nuostatų prieštaravimo nacionalinei ir tarptautinei teisei, siūlytina, esant galimybei, Susitarimo projekto XI straipsnyje išbraukti formuluotę, esančią po žodžio „lygiu“, t. y. į siūlymą išbraukti nuostatą, kad „Šalių ginčai dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo neperduodami spręsti jokiame tarptautiniame tribunolui ar trečiajai šaliai“. Pastebėtina, kad Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 5 straipsnio 2 dalies nuostatos taikytinos sprendžiant ginčus, kylančius iš civilinių teisinių santykių, todėl manome, kad tarptautiniam susitarimui, sudaromam Estijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės, neturėtų būti taikomas Lietuvos Respublikoje numatytas ginčų, kylančių iš civilinių teisinių santykių, sprendimo teisinis reguliavimas.

Priėmus teikiamus teisės aktus ir sudarius Susitarimą neigiamų pasekmių nenumatoma.

Susitarimo ir teisės aktų projektai bei kita susijusi medžiaga skelbiama Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų projektų informacinėje sistemoje.

Teisės aktų projektais nesiūloma perkelti ar įgyvendinti Europos Sąjungos teisės aktų.

Teikiami teisės aktų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 36 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas. Teisės aktų projektus parengė Krašto apsaugos ministerijos Tarptautinių ryšių ir operacijų grupė (vadovas – Karolis Aleksa, tel. (8 5) 273 5630, tiesioginis rengėjas – Rokas Šadurskas, patarėjas, tel. (8 5) 273 5679).

PRIDEDAMA:

1. Estijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Baltijos oro erdvės stebėjimo ir kontrolės sistemos organizavimo projektas anglų kalba, 6 lapai.

2. Susitarimo projekto autentiškas vertimas į lietuvių kalbą, 6 lapai.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl kreipimosi į Respublikos Prezidentą su prašymu suteikti įgaliojimus V. Umbrasui“ projektas, 1 lapas.

4. Lietuvos Respublikos Prezidento dekreto „Dėl įgaliojimų suteikimo Vytautui Umbrasui“ projektas, 1 lapas.

5. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos 2019 m. sausio 29 d. rašto Nr. (22.21)3-348 „Dėl Estijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Baltijos oro erdvės stebėjimo ir kontrolės sistemos plėtojimo sudarymo tikslingumo“ kopija, 1 lapas.

6. Suinteresuotų institucijų išvados, 5 lapai.

Krašto apsaugos ministras

Raimundas Karoblis

Rokas Šadurskas, tel. (8 5) 273 5679, el. p. rokas.sadurskas@mil.lt
Originalas nebus siunčiamas.